

Bemærkninger til forslaget

Den offentligt finansierede del af ydelsen til barselorlov dækker kun op til dagpengeniveau. For de danske arbejdsgivere er det derfor typisk forbundet med betydelige ekstraudgifter, når medarbejdere går på barsel. Ekstraudgifterne knytter sig til oplæring og aflønning af vikarer, ligesom mange arbejdsgivere betaler fuld løn i dele af orlovsperioden. Den store variation med hensyn til andelen af kvinder i de forskellige brancher gør, at ekstraudgifterne til afholdelse af barsel er særdeles ujævnt fordelt.

Inden for de enkelte sektorer/brancher er der oprettet en række barselfonde, der helt eller delvis udligner arbejdsgivernes ekstraudgifter til barsel. For eksempel har det offentlige, industrien og frisørmestrene hver deres barselfond. Der har ikke kunnet skabes enighed om én fond, fordi de mandsdominerede fag vil skulle betale mere end nu, hvis de går ind i en solidarisk ordning med de kvindedominerede dele af arbejdsmarkedet. For eksempel koster frisørmestrenes frivillige barselrefusionsordning 2 pct. af lønsummen, hvilket er mere end 15 gange så meget, som industriens solidariske ordning koster (0,125 pct).

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at de store forskelle i virksomhedernes omkostninger til barsel giver en række problemer, der nødvendiggør, at Folketinget får belyst mulighederne for at oprette en fælles barselfond.

- Det er et ligestillingsproblem, at unge kvinder ikke er så attraktiv en arbejdskraft som unge mænd, fordi arbejdsgivere i visse brancher må forvente store ekstraomkostninger i forbindelse med afholdelse af barsel.
- Det er uretfærdigt, at udgifterne til barsel ikke fordeles over samfundet som helhed. Det kan ikke være kvinderne selv og arbejdsgiverne i kvindefagene, der skal bære omkostningerne for børn, der er nødvendige for det danske samfunds videreførelse.
- Det skævvrider konkurrencen mellem forskellige brancher, at udgifterne til barsel ikke fordeles mere ligeligt, da omkostningerne til barsel i sidste ende må væltes over på priserne.

- Det er et problem for små virksomheder, at de har store og stærkt svingende omkostninger i forbindelse med udgifter til barsel.

Forslagsstillerne peger endvidere på, at en fælles barselfond vil medvirke til at mindske antallet af uberettigede fyringer af gravide. Allerede på nuværende tidspunkt er der tilsyneladende en vækst i antallet af sager om uberettigede fyringer af gravide. Det er åbenbart, at arbejdsgivernes incitament til at afskedige gravide er blevet forøget med den forlængede barselorlov. Der er grundlæggende to redskaber til at nedbringe de uberettigede fyringer:

1. Fastholdelse af gravide kan gøres billigere, og
2. uberettigede fyringer kan gøres dyrere.

Forslagsstillerne mener, at det er vigtigt at forfølge begge strategier. En fælles barselfond vil gøre det nemmere for den enkelte arbejdsgiver at gøre det »rigtige«, og forslagsstillerne har tidligere fremsat beslutningsforslag om forhøjelse af godtgørelsen til gravide kvinder og lønmodtagere på barselorlov, som afskediges uberettiget. Folketinget vedtog forslaget, efter at der var stillet et ændringsforslag til teksten, der pålagde regeringen at komme med en redegørelse med forslag til, hvordan det kan modvirkes, at den forlængede barselorlov fører til en stigning i antallet af uberettigede fyringer af gravide og fædre på barselorlov. Der henvises til beslutningsforslag nr. B 94 fra folketingsåret 2001-02, 2. samling. Se Folketingstidende 2001-02, 2. samling, folketingets forhandlinger side 5957 og 7993, tillæg A side 5313 og 5314, tillæg B side 1552 og tillæg C side 713. Regeringens forslag til en fælles barselfond bør bygge på et grundigt analysearbejde, der gennemgår fordele og ulemper ved forskellige løsningsmodeller. I den forbindelse ønsker forslagsstillerne en vurdering af:

1. Finansieringsmodeller, der baserer sig på henholdsvis lønsummen og et fast bidrag pr. ansat, og
2. udbetalingsmodeller, der spænder fra et delvist tilskud til arbejdsgivernes ekstraordinære udgifter (f.eks. til ansættelse af vikarer) til udgifter til fuld løn i dele af barselorlovsperioden.